

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobkyně: **H. D.**, narozená X
bytem X

zastoupena advokátem JUDr. Petrem Doležalem
sídlem Mazovská 476, 181 00 Praha 8

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2024, č. j. MPSV-2024/106810-912,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2024, č. j. MPSV-2024/106810-912, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradu nákladů řízení částku 3 146 Kč k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Petra Doležala, advokáta.

Odůvodnění:

Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně dne 31. 10. 2019 požádala o přiznání příspěvku na péči. Její zdravotní stav byl několikrát posuzován posudkovými lékaři, kteří opakovaně měnili počet základních

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

životních potřeb (dále jen „ZŽP“), které žalobkyně v posuzovaném období (ne)zvládala. O věci rozhodoval již dvakrát i zdejší soud.

2. Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Příbrami (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 31. 3. 2020, č. j. 10604/2020/MEL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) žalobkyni přiznal příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč měsíčně od října 2019 (tj. II. stupeň závislosti) pro nezvládání 5 ZŽP: mobilita, stravování, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, a to na základě posudku OSSZ Mělník ze dne 18. 12. 2019 (závěry potvrdil dne 24. 2. 2020)
3. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) v posudku ze dne 19. 10. 2020 (který potvrdila dne 3. 12. 2020) vyhodnotila, že žalobkyně je ve III. stupni závislosti, neboť nezvládá 8 ZŽP (mobilita, stravování, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost, oproti předchozímu posouzení vyhodnotila, že žalobkyně ještě nezvládala ZŽP orientace, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu). Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2020 o odvolání byla zrušeno v přezkumu dne 23. 4. 2021. PK MPSV následně setrvala na svých závěrech v posudku ze dne 23. 6. 2021. Žalobkyně rozporovala zvládání ZŽP komunikace.
4. V posudku ze dne 31. 8. 2021 PK MPSV vyhodnotila oproti dřívějším posouzením odlišně, že žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 (dále jen „první období“) byla ve II. stupni závislosti, protože nezvládala 4 ZŽP (mobilita, stravování, péče o zdraví a péče o domácnost) a v období od 17. 5. 2020 (dále jen „druhé období“) je ve III. stupni závislosti, neboť nezvládá 8 ZŽP (oproti předchozímu posudku však změnila posouzení ZŽP tělesné hygieny jako zvládnuté, naopak ZŽP komunikace jako nezvládnuté).
5. Po dalším sociálním šetření PK MPSV v posudku ze dne 2. 11. 2021 (jehož závěry potvrdila dne 26. 11. 2021) setrvala na tom, že žalobkyně v prvním období byla ve II. stupni závislosti, v druhém období ve III. stupni závislosti a změnila to, že v období od 15. 9. 2021 (dále jen „třetí období“) byla žalobkyně ve IV. stupni závislosti (úplná závislost).
6. Následné rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2021 zdejší soud zrušil rozsudkem ze dne 22. 8. 2022, č. j. 47 Ad 6/2022-25 (dále jen „první zrušující rozsudek“).
7. V posudku ze dne 7. 12. 2022 PK MPSV (potvrdila dne 23. 2. 2023) opět názor změnila a vyhodnotila, že v prvním období byla žalobkyně v I. stupni závislosti, neboť nezvládala pouze 3 ZŽP (péči o zdraví, péči o domácnost a osobní aktivity). Naopak v druhém období byla žalobkyně ve IV. stupni závislosti, neboť nezvládala žádnou ZŽP.
8. Rozsudkem ze dne 9. 1. 2024, č. j. 42 Ad 7/2023-41 (dále jen „druhý zrušující rozsudek“) zdejší soud zrušil první výrok rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2023 týkající se prvního období, a to z toho důvodu, že žalovaný, resp. PK MPSV nedodržela závazný právní názor v prvním zrušujícím rozsudku. Ve vztahu k výroku II (druhé období) soud žalobu odmítl, neboť žalobkyně dosáhla nejvyššího možného příspěvku na péči. V dalším řízení se tedy PK MPSV a žalovaný měli zabývat pouze prvním obdobím.
9. V posudku ze dne 21. 3. 2024 PK MPSV opět vyhodnotila, že žalobkyně v prvním období byla závislá pouze v I. stupni, neboť nezvládala pouze 3 ZŽP (péči o zdraví, péči o domácnost a osobní aktivity).
10. V záhlaví uvedeném rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný rozhodl, že žalobkyně byla v prvním období závislá pouze v I. stupni závislosti (nezvládání 3 ZŽP) a změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že žalobkyni od října 2019 do dubna 2020 (první období) přiznal příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

11. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobkyně domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný, resp. PK MPSV nedodržela závazný právní názor soudu ve druhém zrušujícím rozsudku.

Obsah podání účastníků

12. Zaprvé žalobkyně namítla, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor v druhém zrušujícím rozsudku. Soud ve druhém zrušujícím rozsudku zavázal žalovaného, aby řádně posoudil schopnost žalobkyně zvládat 3 ZŽP: oblékání a obouvání, tělesná hygiena a osobní aktivity. Vytkl žalovanému, že po prvním zrušujícím rozsudku opětovně posuzoval zvládání i jiných ZŽP. Soud ve druhém zrušujícím rozsudku přitom konstatoval, že ZŽP mobilita, komunikace, orientace a stravování byly již posouzeny (žalobkyně proti takovému posouzení logicky nebrojila) a žalovanému nepříslušelo je přehodnocovat. Soud zavázal žalovaného, aby rovněž při posouzení ZŽP osobní aktivity zohlednil, že dle posudků PK MPSV ze dne 7. 12. 2022 a 23. 2. 2023 ji žalobkyně nezvládala.
13. Zadruhé žalobkyně namítla, že se žalovaný nevypořádal s námitkami žalobkyně vznesenými dne 8. 1. 2023 a 9. 1. 2023. Žalovaný pouze uvedl, že není oprávněn se jimi zabývat, protože nemá potřebné znalosti a k odborným zjištěním slouží PK MPSV. Takto plošně však nelze námitky žalobkyně odmítnout s pouhým odkazem na posudek. Ani PK MPSV se nevypořádala s námitkami žalobkyně a zejména nevysvětlila, proč dospěly různé komise k různým výsledkům. Žalovaný opět pouze zkopíroval posudkové zhodnocení PK MPSV, aniž by posudek či jiné důkazy hodnotil. Posudek PK MPSV a i napadené rozhodnutí jsou tudíž nepřezkoumatelné.
14. Zatřetí žalobkyně namítla, že žalovaný nesprávně posoudil její schopnost zvládat ZŽP oblékání a obouvání a tělesnou hygienu (a odkázala na námitky ze dne 8. 1. 2023).
15. Žalovaný ve vyjádření k žalobě podrobně zrekapituloval průběh dosavadního řízení. K žalobním námitkám uvedl, že zdravotní stav žalobkyně PK MPSV posoudila řádně, zohlednila sociální šetření, zabývala se lékařskými nálezy a vyjádřila se ke sporným posuzovaným ZŽP mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena. Vyjádřil se i k námitkám žalobkyně ze dne 8. 1. 2023. K novému posudku PK MPSV se žalobkyně ani v prodloužené lhůtě nevyjádřila. Žalovaný respektoval právní názor zdejšího soudu v druhém zrušujícím rozsudku. Nový posudek PK MPSV se zabýval ZŽP mobilitou a odůvodnila, proč je považována za zvládnutou v období od října 2019 do dubna 2020 (body 75 až 80 druhého zrušujícího rozsudku). Rovněž zdůvodnila neuznání ZŽP orientace s odkazy na lékařské nálezy a neuznání ZŽP komunikace (body 81 až 86 druhého zrušujícího rozsudku). PK MPSV neshledala důvody pro uznání ZŽP stravování, oblékání a obouvání a tělesná hygiena (body 87 až 95 druhého zrušujícího rozsudku).

Posouzení věci

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti kterému je žaloba přípustná. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. Soud neprováděl dokazování, a tak v souladu s vůlí vyjádřenou žalobkyní (srov. č. 1. 38 soudního spisu) rozhodl bez nařízení jednání. S tímto postupem vyslovil žalovaný souhlas implicitně podle § 51 odst. 1 s. ř. s.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

Nerespektování závazného právního názoru

17. Zdejší soud rozhoduje o nároku žalobkyně na příspěvek na péči již potřeť.
18. V prvním zrušujícím rozsudku vytkl žalovanému nejenom procesní vady (např. nevyrozumění o doplnění podkladů a neumožnění se k nim vyjádřit), ale i to, že žalovaný nedostatečně posoudil žalobkyninu schopnost zvládat 3 ZŽP (oblékání a obouvání, tělesná hygiena a osobní aktivity). Zdůraznil, že přezkoumání jiných ZŽP se žalobkyně v předchozím řízení nedomáhala (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2015, č. j. 3 Ads 238/2014-21). Zdejší soud rovněž žalovanému vytknul, že doslovně přebírá odůvodnění vyslovené v posudku PK MPSV, přestože žalobkyně jednotlivé posudkové hodnocení zpochybňovala. PK MPSV ani žalovaný se nevyjádřili k rozporným závěrům PK MPSV v jednotlivých posudcích a některé závěry o zvládání ZŽP soud považoval za nepřezkoumatelné (věnoval se i podrobně jednotlivým podkladům, ze kterých PK MPSV vycházela).
19. Ve druhém zrušujícím rozsudku vytkl žalovanému, že se neřídil závazným právním názorem v prvním zrušujícím rozsudku, aniž by pro jeho nedodržení byly splněny zákonné podmínky. PK MPSV opětovně posuzovala všechny ZŽP, přestože ji žalovaný zavázal řídit se závazným právním názorem soudu (výslovně odkázal na bod 64 prvního zrušujícího rozsudku, viz č. 1. 52 správního spisu), tedy posoudit pouze 3 ZŽP (oblékání a obouvání, tělesná hygiena a osobní aktivity; ve vztahu k ZŽP mobilita soud konstatoval, že si má žalovaný vyžádat dokumenty týkající se průkazu ZTP a odstranit nejasnosti v lékařských úvahách). PK MPSV přitom vycházela z totožných podkladů jako v předcházejícím řízení, žádné nové podklady si nevyžádala. V takovém případě s ohledem na zásadu právní jistoty a legitimního očekávání není možné znovu přehodnocovat posouzení ZŽP (viz bod 59 druhého zrušujícího rozsudku). Zdejší soud vytknul žalovanému i to, že opět pouze doslovně přebírá odůvodnění posudků PK MPSV, aniž by k nim cokoli dodal. Žalobkyně přitom namítala vzájemnou rozpornost posudkových hodnocení, jejich nepřesvědčivost a překvapivost a zpochybňovala tak závěry tvořící přebírané odůvodnění posudku. Zdejší soud shledal i další pochybení žalovaného a PK MPSV. Jejich závěry totiž byly zčásti nepřezkoumatelné a zčásti nepřesvědčivé. Také se detailně věnoval posouzení zvládání jednotlivých ZŽP v kontextu konkrétních lékařských zpráv. Žalovaného, resp. PK MPSV, zavázal, aby (v případě, že se nijak nezmění skutkový stav) zohlednil, že žalobkyně v prvním období nezvládala 6 ZŽP: mobilita, orientace, komunikace, stravování, péče o zdraví a péče o domácnost (bod 97 druhého zrušujícího rozsudku).
20. Žalovaný poté, co mu byla věc podruhé vrácena k dalšímu řízení, opětovně požádal PK MPSV o posouzení stupně závislosti žalobkyně v prvním období a výslovně odkázal na bod 97 druhého zrušujícího rozsudku, který k žádosti přiložil (č. 1. 68 správního spisu). Tomuto zadání však PK MPSV opět nedostála, a aniž by doplnila podklady (skutkový stav), tak v rozporu se závazným právním názorem soudu i zadáním žalovaného opětovně **posuzovala všechny ZŽP**. Jak již soud konstatoval ve druhém zrušujícím rozsudku, žalovaný měl v takovém případě trvat na svém zadání a sám PK MPSV korigovat tak, aby pro účely tohoto řízení vydala odpovídající posudek. Přitom ani nyní nebyly dány výjimky z povinnosti řídit se závazným právním názorem soudu, protože v posudku ze dne 21. 3. 2024 PK MPSV **vycházela z totožných podkladů** jako PK MPSV v předcházejícím řízení. Přestože se nijak skutkový stav nezměnil, PK MPSV opět posuzovala zvládání všech ZŽP.

21. Žalovaný se k tomuto chybnému postupu PK MPSV v napadeném rozhodnutí opět ani nijak nevyjádřil. Již to, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor soudu, je přitom důvod, pro který musí být napadené rozhodnutí zrušeno. O tomto prakticky formálním postupu byl žalovaný poučen již ve druhém zrušujícím rozsudku. Pro úplnost soud dodává, že ve druhém zrušujícím rozsudku jednoznačně uvedl, že **bez nezměněného skutkového stavu** (tedy, aniž by byly doplněny podklady rozhodnutí, ze kterých by vyplývaly nové skutečnosti) **žalovaný zohlední, že žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 neovládala 6 ZZP** (mobilita, orientace, komunikace, stravování, péče o zdraví a péče o domácnost). Pokud tedy žalovaný, resp. PK MPSV nedoplnil podklady rozhodnutí, ze kterých by vyplývaly nové skutečnosti, nelze *pouze jinak formulovanou interpretací* stávajících podkladů dospět k opačnému závěru, než který vyslovil soud v závazném právním názoru. Soud přitom musí nyní postupovat prakticky pouze formálně, neboť je sám vázán svým dříve vysloveným právním závěrem uvedeným ve druhém zrušujícím rozsudku (resp. i v prvním zrušujícím rozsudku), neboť proti ani jednomu z těchto rozhodnutí nebyla podána kasační stížnost, která by vedla k revizi vyslovených závěrů. Soud nyní nemůže jakkoli věcně přezkoumat odůvodnění závěrů ohledně výše uvedených ZZP. Tento věcný přezkum by byl možný pouze tehdy, pokud by si žalovaný podal proti druhému zrušujícímu rozsudku kasační stížnost a kasační soud by druhý zrušující rozsudek zrušil. Nyní, i kdyby si žalovaný kasační stížnost podal, tak již nemůže uplatňovat argumentaci týkající se **věcného posouzení** výše uvedených ZZP, neboť předmětem nynějšího řízení je již prakticky jen přezkum toho, zda se žalovaný řídil závazným právním názorem soudu. Předmětem případného kasačního přezkumu by tak mohlo být již pouze zhodnocení, zda zdejší soud nyní správně posoudil, že se žalovaný dříve vysloveným závazným právním názorem neřídil. **Jednoduše řečeno, tím, že žalovaný nepodrobil dřívější závěry zdejšího soudu kasačnímu přezkumu, musí se jimi nyní řídit a ani soud není oprávněn je věcně přezkoumat nebo se od nich odchýlit.**
22. **Nerespektování závazného právního názoru má bez dalšího za následek zrušení nového rozhodnutí pro nezákonnost** (viz např. rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 8. 3. 2008, č. j. 10 As 305/2017-57). Pro správní orgány jsou závazné všechny právní názory týkající se projednávané věci, které krajský soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil (viz rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2008, č. j. 2 Afs 80/2008-67, č. 1744/2009 Sb. NSS). Právním názorem soudu je přitom vázán nejen žalovaný správní orgán (§ 54 odst. 6 s. ř. s.), ale i dotčený správní orgán (PK MPSV).
23. Vázanost právním názorem je oslabena pouze výjimečně, a to typicky v případě **nových skutkových zjištění** nebo změny právní úpravy (viz rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2004, č. j. 2 Ads 16/2003-56, č. 352/2004 Sb. NSS), popř. v důsledku tzv. kvalifikované změny judikatury na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát NSS povinen akceptovat v novém rozhodnutí, tj. zejména posoudí-li rozhodnou otázku jinak Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Soudní dvůr EU či rozšířený senát NSS (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 56, č. 1723/2008 Sb. NSS). Žádná taková podmínka však nenastala. **Žádná nová skutková zjištění se neobjevila**, právní úprava ani judikatura se nezměnila.
24. Postup PK MPSV (a žalovaného, který cituje posudek PK MPSV), která v posudku polemizuje se závaznými závěry soudu, aniž by pro to byly splněny výše nastíněné podmínky, je v právním státě zcela nepřipustný. Soud opakuje, že polemizovat se závěry

krajského soudu lze pouze prostřednictvím kasační stížnosti, tu však žalovaný proti prvnímu ani druhému zrušujícímu rozsudku nepodal.

25. Nezbyvá tudíž než konstatovat, že v rozsahu, v němž PK MPSV i přes pokyn žalovaného vyhodnotila za nezměněného skutkového stavu za zvládnuté ZZP mobilita, orientace, komunikace, stravování, péče o zdraví a péče o domácnost, je napadené rozhodnutí opět nezákonné a je namístě jej zrušit podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Jelikož se k této otázce žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nevyjádřil, je napadené rozhodnutí v tomto rozsahu též nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Již tyto důvody opodstatňují zrušení napadeného rozhodnutí.
26. Nad rámec výše uvedeného soud ještě konstatuje, že žalovaný i v nyní napadeném rozhodnutí prakticky doslovně přebírá odůvodnění posudku PK MPSV. V odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve doslovně okopíroval závěry posudku PK MPSV ze dne 21. 3. 2024 a následně uvedl, že posudek shledává úplným, objektivním a přesvědčivým. Žalovaný na dříve uplatněné námitky žalobkyně, které zůstaly pro řízení relevantní, reagoval zcela nedostatečně. Uvedl pouze to, že k posouzení námitek týkajících se zdravotního stavu žalovaný není kompetentní, že není jeho úkolem přezkoumávat věcnou správnost závěru PK MPSV, neboť k tomu nemá potřebnou lékařskou kvalifikaci.
27. Žalovaný má pravdu v tom, že je pro posouzení zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči skutečně třeba odborných medicínských znalostí, kterými disponují speciální PK MPSV. Avšak to, že žalovaný vychází z odborných závěrů PK MPSV neznamená, že je není oprávněn podrobit kritice. Naopak, žalovaný nesmí uvedené závěry přejímat toliko automaticky. Nepostačí tvrzení, že posudek shledává „úplným, objektivním a přesvědčivým“, pokud ani nejnovější posudek PK MPSV neodstranil nedostatky, které vytknul soud ne v jednom, ale dokonce ve dvou zrušujících rozsudcích. Žalovaný pravděpodobně opomíjí to (co mu již soud ve druhém zrušujícím rozsudku zdůraznil), že aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady (viz § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách) a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28). V souladu s § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“) PK MPSV musí posoudit zvládnutí dané životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. (viz rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Neznamená to však jejich pouhé vyjmenování, ale zdůvodnění, proč žadatel tu danou dílčí aktivitu zvládá v kontextu zjištění o zdravotním stavu. Nezvážnutí, byť jen jedné z vymezených aktivit, znamená nezvládnutí dané životní potřeby (§ 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb.). Vyplývají-li z jednotlivých podkladů rozporné závěry, PK MPSV musí tyto rozpory přesvědčivě vysvětlit (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Postaví-li PK MPSV své hodnocení na rozporných základech, aniž by rozpory odstranila či vysvětlila, je povinností žalovaného žádat doplnění posudku (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25). Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se PK MPSV musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Pokud tedy byly jednotlivé posudky PK MPSV rozporné, tím větší nároky na další odůvodnění je třeba klást, aby byly tyto rozpory vysvětleny a odstraněny. Tomu však PK MPSV opět nedostála (k tomu viz dále).

Nepřezkoumatelnost a nepřesvědčivost závěrů o zvládnutí ZZP

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

28. Soud nad rámec výše uvedeného shledal i další pochybení žalovaného. Závěry o zvládání ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena jsou opět z části nepřezkoumatelné a nepřesvědčivé.
29. Soud nepovažuje za účelné potřeťi opakovat relevantní právní úpravu a judikaturu soudů, proto v podrobnostech odkazuje na oba předchozí rozsudky v této věci (zejména body 40 až 49 a 51 prvního zrušujícího rozsudku, body 65 až 73, 75, 81 až 82, 87, 90 až 91 druhého zrušujícího rozsudku), které jsou závazné pro žalovaného, PK MPSV i pro zdejší soud. Soud nepovažuje za nutné ani znovu detailně opakovat obsah jednotlivých podkladů ve správním spisu, které jsou všem zúčastněným již podrobně známy, a zaměří se proto pouze na poslední posudek PK MPSV ze dne 21. 3. 2024, který byl podkladem pro napadené rozhodnutí, a to v kontextu zejména druhého zrušujícího rozsudku.
30. Před vlastním posouzením hodnocení zvládání ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena soud ještě konstatuje, že považuje za nezbytné zdůraznit, že přihlíží k tomu, že žalobkyně byla posuzována jako velmi stará osoba, jejíž dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kterým je odůvodňováno nezvládání některých ZŽP, nemá původ v úrazu, který by odůvodňoval změnu zdravotního stavu (nezvládání konkrétních ZŽP) *ze dne na den*. Příčinou jejího nepříznivého zdravotního stavu jsou chronická a případně postupně progredující onemocnění, u kterých i laik může mít důvodně za to, že k jejich zhoršení nedochází *ze dne na den* (stařecká demence, artróza, aj.). Závěry žalovaného, resp. PK MPSV, ze kterých vyplývá, že žalobkyně byla v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 osobou závislou toliko v I. stupni (lehká závislost) nepůsobí přesvědčivě, když v období od 17. 5. 2020 byla u žalobkyně konstatována již závislost ve IV. stupni (úplná závislost). Je nepřesvědčivé, pokud některé pochybnosti (rozpory), na které již dříve zdejší soud upozornil a které vyplývají i z lékařských zpráv, vykládá a někdy až desinterpretuje PK MPSV v neprospěch žalobkyně, přestože lze naopak přihlídnout spíše k tomu, že onemocnění, která byla u žalobkyně zjištěna, se vyvíjejí určitou dobu, tedy určité jejich projevy musely být přítomny i ve sporném období.
31. PK MPSV v posudku ze dne 21. 3. 2024 uvedla, že o zvládání ZŽP **orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání a tělesné hygieny** (soud nyní přezkoumává toliko ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena, neboť pro ZŽP orientace, komunikace a stravování musí napadené rozhodnutí zrušit již z důvodu nerespektování závazného právního názoru) nepřímou svědčí i skutečnost, že žalobkyně žila sama, měla zajištěn dovoz obědů od pondělí do pátku, vnuk dojížděl 2-3x, 1x denně se zastavila sousedka. Osoba, která potřebuje pomoc se stravováním a oblékáním, obouváním vyžaduje pomoc, resp. dohled pečující osoby alespoň několikrát denně. Dle nálezu praktického lékaře ze dne 24. 1. 2020 nebyl třes na horních končetinách popisován. Některé činnosti s těmito ZŽP mohla žalobkyně provádět za pomoci běžně dostupných pomůcek, tj. sedačky do sprchy, protiskluzové podložky, obouvací lžice, madla, což je považováno za přijatelný standard. Většinu těchto činností mohla provádět i v sedě. Poté PK MPSV pouze vypsala jednotlivé aktivity vztahující se k daným ZŽP.
32. Odůvodnění PK MPSV ohledně zvládání ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena se prakticky omezuje pouze na uvedení jednotlivých dílčích aktivit daných ZŽP a tvrzení, že žalobkyně mohla tyto aktivity zvládat s pomůckami, resp. na konstatování, že u osoby, která by dané ZŽP nezvládala, se předpokládá dohled několikrát denně. Posudek opět nijak nevysvětluje, proč v předchozích posudcích byly ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena hodnoceny jako nezvládnuté (přestože vycházely ze stejných podkladů, ze kterých čerpala Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

PK MPSV i nyní) ani to, proč závěry psychiatrického vyšetření ze dne 31. 5. 2020 o možné disimulaci pro ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena PK MPSV zohlednila až s účinností od 17. 5. 2020. Z lékařských zpráv je sice zřejmé, že se stav žalobkyně v květnu 2020 podstatně zhoršil. Z celého posudku však není seznatelné, jak je možné, že do 16. 5. 2020 byla žalobkyně závislá pouze v I. stupni, ale od 17. 5. 2025 již byla závislá v IV. stupni, přestože i dle PK MPSV *tento stav nevznikl náraz*, a to za situace, kdy předchozí posudky hodnotily ZŽP odlišně. Soud zde znovu upozorňuje na výrazný stupeň změny závislosti, v kontextu kterého působí odůvodnění PK MPSV s ohledem na příčiny zdravotních obtíží žalobkyně nepřesvědčivě. Zároveň soud uvádí, že konstatování PK MPSV, že osoba, která nezvládá určité ZŽP, vyžaduje dohled několikrát denně, považuje pouze za obecné tvrzení. Toto konstatování nijak neodůvodňuje, že žalobkyně tento dohled nevyžadovala. Bylo přitom prokázáno, že k žalobkyni denně někdo docházel, případně i **víckrát denně** (sousedka denně, zajištění obědů denně, 2x-3x týdně vnuk). Ostatně právě i příspěvek na péči mohl sloužit k tomu, aby byla žalobkyni v budoucnu zajištěna adekvátnější péče. PK MPSV nepřesvědčivě zohlednila informaci ohledně zajištění dohledu žalobkyně, nijak už nevysvětlila rozpory v dřívějších závěrech o nezvládání těchto ZŽP.

33. Závěry PK MPSV o zvládání ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena tak opět nejsou přesvědčivé.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

34. Soud v závěru toliko nad rámec uvádí, že tento případ již hraničí se svévolí správních orgánů, neboť již podruhé je zdejší soud nucen zrušit rozhodnutí žalovaného pro nedodržení závazného právního názoru. Soud proto důrazně apeluje na žalovaného, aby tentokrát již zajistil řádný postup PK MPSV.
35. Na základě shora uvedeného proto soud napadené rozhodnutí zrušil z části pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a z části pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
36. V dalším řízení bude žalovaný, resp. PK MPSV v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 posuzovat pouze zvládání **2 ZŽP: oblékání a obouvání, tělesná hygiena** (osobní aktivity PK MPSV již hodnotila jako nezvládnuté, což žalobkyně v žalobě logicky nezpochybňovala). Při posouzení těchto ZŽP jsou pak PK MPSV i žalovaný vázáni předchozími závěry zdejšího soudu v tomto i obou předchozích zrušujících rozsudcích. V dalším řízení žalovaný a PK MPSV zohlední, že za nezměněného skutkového stavu žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 podle nezpochybněného stavu přezkoumávaného zrušujícími rozsudky nezvládala **7 ZŽP: mobilita, orientace, komunikace, stravování, péče o zdraví, péče o domácnost a osobní aktivity**. Tímto závěrem je žalovaný vázán. Tyto ZŽP mohou tedy odlišně posoudit pouze pokud se změní skutkové okolnosti (to znamená např. budou předloženy jiné lékařské zprávy), změní se právní úprava, nebo judikatura správních soudů apod.
37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobkyni přiznal jejich plnou náhradu, protože měla ve věci plný úspěch. Náklady představují zastoupení advokátem, který je plátcem DPH. Za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepsí žaloby) náleží odměna třikrát 1 000 Kč [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění do 31. 12. 2024 (viz čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb., dále jen „advokátní tarif)] a paušální náhrada třikrát 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tj. Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

celkem 2 600 Kč. K uvedeným částkám je třeba přičíst náhradu za 21 % DPH (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. 546 Kč. Celková náhrada nákladů řízení tak činí částku 3 146 Kč. Souhlas žalobkyně s rozhodnutím bez nařízení jednání soud nepovažuje za úkon podle § 11 advokátního tarifu, protože v něm zástupce žalobkyně jen vyjádřil souhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání, aniž by ve věci jakkoliv argumentoval. Náhrada nákladů řízení je splatná ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám zástupce žalobkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř. užitý na základě § 64 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. května 2025

Martina Kotouček Mikolášková v. r.
soudkyně